

sterkte van het blijvend gedeelte had te nemen, die sterkte *niet* in te krimpen, zolang niet de Staten-Generaal door de aanneming van een wijzigingswet der Begrooting hun zegel daaraan hadden gehecht. In strijd met die verplichting deed hij het toch bij zijne beschikking van 12 Juli 1907. Bij vergissing en dus te goeder trouw, zooals hij later verklaarde, maar het was geschied. Hij heeft daarvoor onaangename debatten in de Tweede Kamer, in November 1907, moeten verduren, en in de Eerste Kamer, doch ook daarmede werd het niet ongedaan gemaakt. De Tweede Kamer verwierp zelfs, met links tegen rechts, eene motie van den heer de Savornin Lohman, waarin het gebeurde betreurd werd; de Eerste Kamer bracht geen votum uit, doch nam eene afwijzende houding aan, welke voor zijne begrooting niet veel goeds voorspelde.

Dat de Tweede Kamer zijne begrooting zou aannemen was daarentegen te verwachten en werd ook door mij verwacht.

In deze omstandigheden kwam nu op 20 Dec. 1907 de begrooting in debat. Bij mij was de bezorgdheid toegenomen. Ik vernam steeds van demoralisatie en ontstemming in het leger; ik zag in deze inkrimping een ernstig gevaar voor onze onafhankelijkheid. Ook de gelden, bij deze begrooting aangevraagd, zouden worden besteed voor een althans in den eersten tijd verminkt en bedorven leger, en alle teekenen wezen er op, dat, nu de zaak eenmaal niet meer in haar geheel was en wij voor een voldongen feit waren gesteld, bij iedere nieuwe behandeling der vraag dit voldongen feit alles zou beheerschen, zoodat wij nimmer meer van de inkrimping af zouden komen. Het stemmen voor de begrooting beteekende voor mij het aanvaarden der medeverantwoordelijkheid voor die inkrimping, het medewerken daartoe en het medeplichtig zijn daaraan. Het was voor mij dus niet twijfelachtig, dat ik moest tegenstemmen, en het was geen tegenstemmen om redenen buiten de begrooting gelegen, het was het weigeren van gelden in verband met de bestemming, aan die gelden te geven.

Terwijl dit mijn persoonlijke overtuiging was, die mij buitendien ten krachtigste drong om mijne bezorgdheid uit te spreken, lag dit ook, naar mijn meening, op mijn weg als Voorzitter der anti-revolutionaire Kamerclub, daar de anti-revolutionaire partij als zoodanig, krachtens hare overtuiging omtrent den plicht